

Paraqitje e ciklit 3

Informim për prindërit

**Shkalla e dytë
(arsimi i mesëm i ulët)**

Vitet 9S dhe 10S

Shkolla e detyrueshme shtrihet në njëmbëdhjetë vjet. Ajo synon që nxënësi të marrë njohuri dhe aftësi, të zhvillojë dhe të ushtrojë aftësitë e veta intelektuale, krijuese, fizike e në punë dore, dhe të formojë gjykimin dhe personalitetin e vet. Shkolla i lejon nxënësit të përfshihet në jetën shoqërore, profesionale dhe qytetare përmes njohjes së vetvetes dhe të botës që e rrethon, si dhe përmes respektimit të të tjerëve.

Kjo fletëpalosje paraqet ciklin 3 dhe në veçanti vitin e 9-të e të 10-të të shkallës së dytë I (arsimit të mesëm të ulët). Ajo përshkruan pikërisht dispozitivin e drejtimeve dhe të niveleve të parashikuara nga ligji për arsimin e detyrueshëm (LEO). Ky dokument paraqet, sipas një logjike kronologjike, kushtet e kalimit të klasës dhe të riorientimit në drejtime.

Cikli 3, që zgjat tre vjet, mbyllet me një certifikatë të përfundimit të studimeve të shkallës së dytë që shënon mbarimin e shkollimit të detyrueshëm. Në përfundim të vitit të 11-të, rakordime të ndryshme janë të mundshme.

www.vd.ch/scolarite

Burimet : Loi sur l'enseignement obligatoire (LEO)
Règlement d'application de la LEO (RLEO)
Cadre général de l'évaluation (CGE)

Bazë janë kuadri ligjor e rregullator dhe Kuadri i përgjithshëm i vlerësimit (CGE), i cili i trajton në mënyrë shterruese rastet e ndryshme.

Organizimi dhe tabela e orarit

Shkalla e dytë I përmban dy drejtime: drejtimin parajgjimnazial (VP) dhe drejtimin e përgjithshëm (VG).

Në ciklin 3, nxënësi ndjek mësimet sipas objektivave të përcaktuara nga Plani romand i studimeve (PER) dhe programet kantonale. Tabela e orarit përmban 33 periudha në javë për nxënësit e viteve 9 deri në 11. Metodat e punës, strategjitë e të nxënët, aftësia për të bashkëpunuar dhe për të komunikuar zhvillohet në dhënien e të gjitha lëndëve.

Vlerësimi

Vlerësimi i punës së nxënësit njoftohet përmes agjendës në formën e notave që shkojnë nga 1 deri në 6 me gjysmë-pikë (TS dhe TA). Nota 4 përkon me pragun e mjaftueshmërisë. Nota më e lartë është 6-ta, nota më e ulët 1-shi.

Mesataret e mara nga nxënësi mbahen parasysch sipas një sistemi me kusht të dyfishtë: vendimet lidhur me rrugëtimin e nxënësit bazohen në shumën e pikëve të mara në grupin kryesor të përbërë nga të gjitha lëndët nga njëra anë dhe në një grup të kufizuar lëndësh nga ana tjetër.

Në mbarim të semestrit dhe të vitit shkollor, jepet një vlerësim i gjendjes. Ai përmban një listë të notave dhe të mungesave, si dhe mesataret e lëndëve të përcaktuara me gjysmë-pikë më të afërt. Në fund të vitit shkollor dhe në rast ndërrimi të drejtimit apo të nivelit në mbarim të semestrit të 1-rë, një dëftesë jep mesataret dhe tregon vendimin lidhur me rrugëtimin e nxënësit. Kjo dëftesë i bashkëngjitet librezës shkollore.

Drejtimi parajgjimnazial

Drejtimi parajgjimnazial pret nxënësit që do të mund të hyjnë drejtpërdrejt në studimet e maturës gjimnaziale nëse marrin certifikatën e mbarimit të studimeve të shkallës së dytë.

Nxënësit marrin një zgjedhje të posaçme (OS) ndërmjet lëndëve të mëposhtme: ekonomi dhe drejtësi, italisht, latinisht ose matematikë e fizikë. Mesatarja e saj mbahet parasysch nga njëra anë në grupin kryesor të përbërë nga të gjitha lëndët dhe nga ana tjetër në një grup të kufizuar lëndësh.

Grupi i kufizuar frëngjisht + matematikë+ gjermanisht+ zgjedhje e posaçme

Plani romand i studimeve (PER)

www.plandetudes.ch

PER-ja përcakton përmbajtjen e të nxënët të shkollimit të detyrueshëm për Zvicrën romande. Ai përshkruan atë që nxënësit duhet të mësojnë gjatë njëmbëdhjetë viteve të shkollimit.

Punët domethënëse (travaux significatifs, TS) (përdorimi i njohurive): në mënyrë të rregullt e gjatë tërë vitit, vlerësimi i punës shkollore të nxënësit bëhet me ndihmën e punëve domethënëse. Ato përbëjnë elementet thelbësore të vlerësimit. Çdo punë domethënëse synon të paktën një objektiv mësimor të përcaktuar nga Plani romand i studimeve (PER) me një apo disa prej përbërësve të tij që kanë qenë objekt i një mësimdhënieje.

Punët e përvetësuara (travaux assimilés, TA) (përvetësimi i njohurive): Një sërë punësh që verifikojnë vetëm përvetësimin e njohurive ose të teknikave të veçanta. Të gjitha këto punë janë objekt i një note për çdo lëndë. Për çdo lëndë, numri i punëve të përvetësuara nuk mund të kalojë një të katërtën e tërësisë së punëve të përcaktuara.

Vitet 9 deri në 11: 33 periudha	
Lëndët në tabelën e orarit (VP)	Frëngjisht
	Gjermanisht
	Anglisht
	Matematikë
	Shkencat e natyrës
	Histori - Etikë dhe kulturë fetare
	Gjeografi - Qytetari
	Artet vizuale
	Muzikë
	Veprimtari krijuese dhe punë dore
	Edukimi fizik
	Zgjedhje të posaçme (OS)

Mediat, figurat dhe teknologjitë e informimit dhe komunikimit (MITIC)

Drejtimi i përgjithshëm (VG)

Drejtimi i përgjithshëm pret nxënësit që synojnë kryesisht një formim profesional, ose shkollat e kulturës së përgjithshme e të tregtisë të gjimnazeve ose maturës profesionale.

Në drejtimin e përgjithshëm, dy nivele parashikohen për frëngjisht, për matematikë dhe për gjermanisht. Niveli 1 përkon me kërkesa bazë, ndërsa niveli 2 përkon me kërkesa më të larta. Nxënësi mund të ndodhet kështu në nivele të ndryshme në këto tri lëndë, gjë që lejon përshtatjen e mësimdhënies sipas aftësive të tij.

Nxënësi ndjek zgjedhje të aftësive të orientuara drejt profesioneve (OCOM): 2 periudha për grupin Formim i përgjithshëm jepen për tërë klasën; sa i përket 2 periudhave të tjera; nxënësi merr sipas dëshirës një zgjedhje artizanale, artistike, tregtare ose (AACT) teknologjike. Ndër OCOM-të, vetëm zgjedhja AACT është objekt vlerësimi. Mesatarja e saj mbahet parasysh nga njëra anë në grupin kryesor të përbërë nga të gjitha lëndët dhe nga ana tjetër në grupin e kufizuar të lëndëve.

Vitet 9 deri në 11: 33 periudha	
Lëndët në tabelën e orarit (VG)	Frëngjisht
	Gjermanisht
	Anglisht
	Matematikë
	Shkencat e natyrës
	Histori - Etikë dhe kulturë fetare
	Gjeografi - Qytetari
	Artet vizuale
	Muzikë
	AC&M ¹ / Edukimi i të ushqyerit
	Edukimi fizik
	OCOM ²

Mediat, figurat dhe teknologjitë e informimit dhe komunikimit (MITIC)

¹ Veptrimi krijues dhe punë dore

² Zgjedhjet e aftësive të orientuara drejt profesioneve

Grupi i kufizuar frëngjisht + matematikë + gjermanisht + zgjedhje artizanale, artistike, tregtare ose teknologjike,

Sipas projektit të tij të formimit dhe me disa kushte, nxënësi ka mundësi t'i zëvendësojë OCOM-të me një zgjedhje të posaçme (OS) - ekonomi e drejtësi, italisht ose matematikë e fizikë - dhe/ose të ndjekë një arsimim të drejtimit parajimnazial për frëngjisht, për matematikë, për gjermanisht ose për anglisht.

Riorientimi nga një drejtim në tjetrin mund të ndodhë në fund të semestrit të 1-rë të vitit të 9-të dhe në fund të vitit të 9-të e të 10-të. Kalimi nga një drejtim në tjetrin mund të ndodhë në fund të çdo semestri, nga fundi i semestrit të 1-rë të vitit të 9-të deri në fund semestrit të 1-rë të vitit të 11-të. Ndërrimet e drejtimit dhe të nivelit bëhen në bazë të rezultateve shkollore. Vendimet e riorientimit merren nga këshilli drejtues, pasi dëgjohen nxënësi dhe prindërit e tij.

Nxënësit që ndjekin një arsimim të nivelit 1 njëkohësisht për frëngjisht, për matematikë dhe për gjermanisht përfitojnë nga një mbështetje e veçantë në këto tri lëndë (arsimi i përforcuar). Këshilli drejtues i institucionit shkollor vendos për format e kësaj mbështetjeje:

Kurse të lira greqisht e italisht (vitet 10 e 11)

Në vitet 10 e 11, një kurs i lirë i greqishtes u ofrohet nxënësve të drejtimit të përgjithshëm dhe atij parajimnazial, që dëshirojnë të fillojnë mësimin e kësaj gjuhe dhe të vihen në kontakt me kulturën përkatëse.

Në vitin e 11-të, një kurs i lirë i italishtes u ofrohet nxënësve të drejtimit të përgjithshëm që dëshirojnë të hyjnë në klasat e rakordimit 2 me italishten si lëndë me zgjedhje të posaçme. Ky kurs u ofrohet edhe nxënësve të tjerë të vitit të 11-të, të drejtimit të përgjithshëm e parajimnazial, që dëshirojnë ta mësojnë këtë gjuhë.

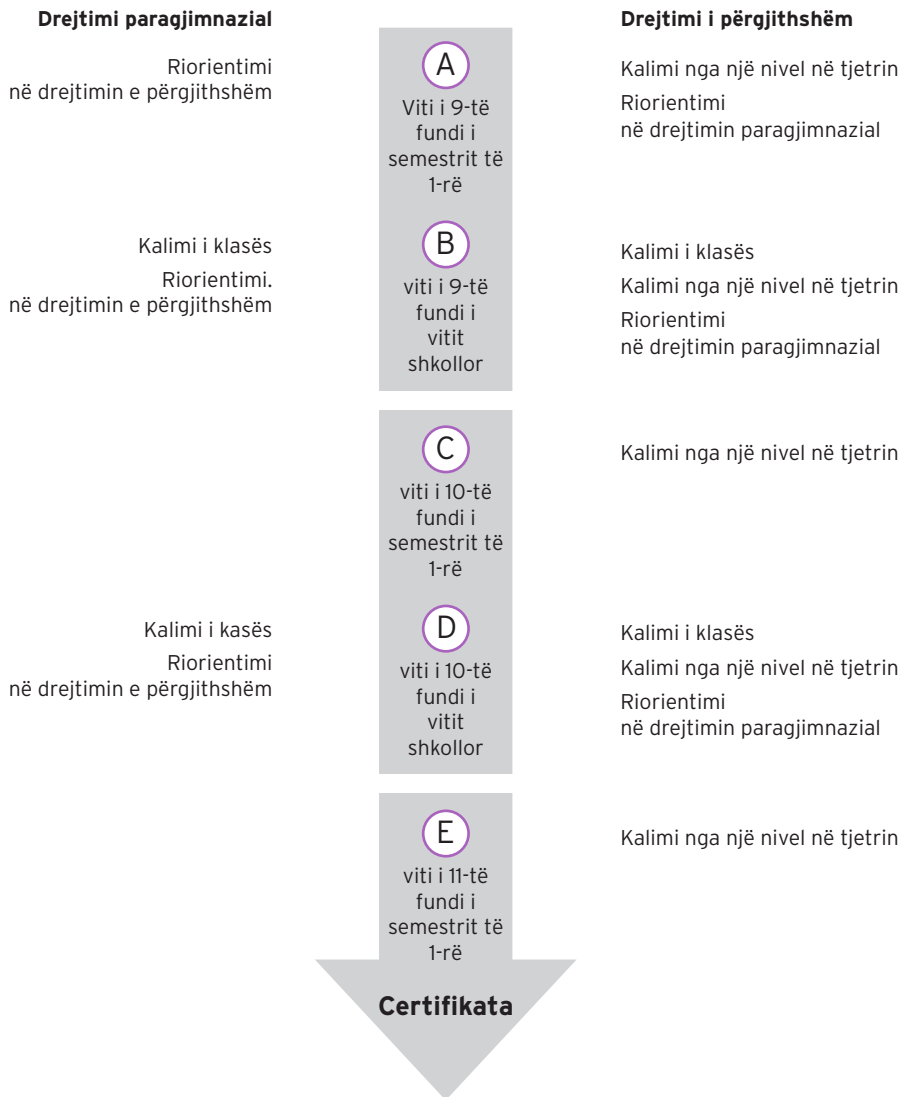
Këto dy lëndë janë objekt i një vlerësimi që u njoftohet nxënësve dhe prindërve. Sidoqoftë, rezultatet e këtij vlerësimi nuk mbahen parasysh në vendimet e kalimit, riorientimit apo certifikimit.

Zgjedhjet e aftësive të orientuara drejt profesioneve (OCOM) të drejtimit të përgjithshëm

Një fletëpalosje shpjeguese lidhur me OCOM-të gjendet në sitin tonë të Internetit : www.vd.ch/scolarité > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Rrugëtimi në drejtimet e shkallës së dytë (arsimit të mesëm të ulët)

Kalimi i klasës dhe mundësitë e riorientimit nga një drejtim apo nivel në një tjetër

Certifikimi në fund të vitit të 11-të

Një fletëpalosje shpjeguese që paraqet kushtet e certifikimit të nxënësve të vitit të 11-të dhe kushtet e hyrjes në klasat e rakordimit, në klasat e vitit të 12-të certifikues si dhe në formimet pas shkollimit të detyrueshëm gjendet në sitin tonë të Internetit:

www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Klasat e rakordimit

Një fletëpalosje lidhur me klasat e rakordimit gjendet në sitin tonë të Internetit:

www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Rrugëtimi në drejtimin paragjimnazial (VP)

A Fundi i semestrit të 1-rë

Kushtet e riorientimit në drejtimin e përgjithshëm (viti i 9-të)

VP > VG Në disa raste, nxënësi/ja i/e drejtimit paragjimnazial mund të riorientohet në drejtimin e përgjithshëm. Kjo ndodh kur prindërit bëjnë kërkesë ose me mendimin paraprak të këshillit të klasës : Vendimi përfundimtar i takon këshillit drejtues. Ky ndryshim drejtimi në fund të semestrit të 1-rë është i mundur vetëm në vitin e 9-të.

B D Fundi i vitit shkollor

Kushtet e kalimit (viti i 9-të dhe i 10-të)

Për të kaluar klasën, nxënësi duhet të marrë të gjitha pikët vijuese për të dy grupet:

Grupi kryesor	frëngjisht + matematikë + gjermanisht + zgjedhje e posaçme + shkencat e natyrës + gjeografi + histori + anglisht + artet vizuale + muzikë + veprimtari krijuese dhe punë dore / edukimi i të ushqyerit ¹	44 pikë e sipër (viti i 9-të) 40 pikë e sipër (qysh nga viti i 10-të)
Grupi i kufizuar	frëngjisht+ matematikë+ gjermanisht + zgjedhje specifike	16 pikë e sipër
Rastet e veçanta	<i>e shumta 0.5 pikë pamjaftueshmëri për grup</i>	

¹ Veprimtari krijuese dhe punë dore ose edukimi i të ushqyerit, vetëm në vitin e 9-të

Përsëritja e vitit (vitet 9 deri në 11)

Në parim, nxënësi që nuk i përmbush kushtet e kalimit përsërit vitin në drejtimin paragjimnazial.

Riorientimi për në drejtimin e përgjithshëm (viti i 9-të e i 10-të)

Në disa raste, nxënësi mbetës mund të riorientohet në drejtimin e përgjithshëm pa përsëritje. Kështu ndodh kur nxënësi e ka përsëritur një herë vitin shkollor në vazhdim, kur ai e ka përsëritur dy herë vitin gjatë shkollimit të tij, apo edhe me kërkesën e prindërve ose me mendimin paraprak të këshillit të klasës. Në rast riorientimi në drejtimin e përgjithshëm, në parim nxënësi përfshihet në nivelin 2 në tri lëndët me nivel.

Në mënyrë të përgjithshme, **rastet e veçanta** kanë të bëjnë me rrethanat në të cilat rezultatet e nxënësit/es përkatës/e janë shumë pak më të ulëta nga ato që kërkohen për të plotësuar kushtet e kalimit të klasës, e riorientimit nga një drejtim në tjetrin apo të certifikimit. Nocioni i rasteve të veçanta nuk zbatohet për vendimet e kalimit nga një nivel në tjetrin. Këshilli drejtues vendos kryesisht për rastet e veçanta.

Këshilli drejtues çmon, me kërkesën e prindërve, **rrethanat e veçanta** të gjasshme (për shembull një shkollim i trazuar rëndë e për një kohë të gjatë nga një sëmundje e zgjatur, nga mbërritja rishtazi nga një kanton tjetër apo nga jashtë vendit). Që një rrethanë e veçantë të merret parasysh, duhet që një sukses i mëpasshëm të jetë i mundshëm.

Rrugëtimi në drejtimin e përgjithshëm (VG)

A C E Fundi i semestrit të 1-rë

Kushtet e kalimit nga një nivel në tjetrin (nga viti i 9-të në të 11-tin)

- N1 > N2** Kalimi nga niveli 1 në nivelin 2 është i mundur për nxënësin që arrin në një lëndë me nivel një mesatare të semestrit prej:
- 5.5 e sipër;
- 5, me mendimin paraprak të mësuesit/es të lëndës.
- N2 > N1** Me kërkesën e prindërve ose me mendimin paraprak të mësuesit/es të lëndës, nxënësi mund të kalojë nga niveli 2 në nivelin 1.

Kushtet e riorientimit në drejtimin parajgjimnazial (viti i 9-të)

VG → VP Vetën në vitin e 9-të, nxënësi mund të riorientohet për në drejtimin parajgjimnazial, nëse ai apo ajo ndjek tri lëndët me nivel në nivelin 2 si dhe një zgjedhje të posaçme, dhe nëse ai apo ajo i merr shumat e pikëve vijuese për të dy grupet :

Grupi kryesor	frëngjisht + matematikë + gjermanisht + zgjedhje specifike + shkencat e natyrës + gjeografi + histori - etikë dhe kulturë fetare + artet vizuale + muzikë + veprimtari krijuese e punë dore / edukim i të ushqyerit	50.5 pikë e sipër
Grupi i kufizuar	frëngjisht + matematikë+ gjermanisht+ zgjedhje specifike	19 pikë e sipër
Rastet e veçanta	e shumta 0.5 pikë pamjaftueshmëri për grup	

Në rast ndryshimi të nivelit apo riorientimi në përfundim të semestrit, merren parasysh vetëm rezultatet e semestrit të dytë në llogaritjen e mesatares vjetore të lëndëve përkatëse.

B D Fundi i vitit shkollor

Kushtet e kalimit të klasës (viti i 9-të e i 10-të)

Për të kaluar klasën, nxënësi duhet të marrë shumat e pikëve vijuese për të dy grupet, çfarëdo qofshin nivelet e ndjekura në frëngjisht, matematikë e gjermanisht:

Grupi kryesor	frëngjisht + matematikë + gjermanisht + zgjedhje artizanale, artistike, tregtare e teknologjike (ose OS) + anglisht + shkencat e natyrës + gjeografi + histori + artet vizuale + muzikë + veprimtari krijuese e punë dore / edukim i të ushqyerit	44 pikë e sipër
Grupi i kufizuar	frëngjisht + matematikë + gjermanisht + zgjedhje artizanale, artistike, tregtare ose teknologjike (ose OS)	16 pikë e sipër
Rastet e veçanta	e shumta 1 pikë pamjaftueshmëri për grup	

Vendimet e kalimit të klasës, riorientimit dhe kalimit nga një nivel në tjetrin mund të bëhen objekt i një ankimi pranë Departamentit : *Instruction des Recours, Département de l'enseignement et de la formation professionnelle, rue de la Barre 8, 1014 Lausanne*. Ankimi i motivuar bëhet me shkrim brenda një afati 10-ditor nga njoftimi i tij, dhe shoqërohet me një kopje të vendimit të kundërshtuar.

Kushtet e kalimit nga një nivel në tjetrin (viti i 9-të dhe i 10-të)

N1 > N2 Kalimi nga niveli 1 në nivelin 2 është i mundur për nxënësin që arrin në një lëndë me nivel një mesatare të semestrit prej:
- 5,5 e sipër;
- 5, me mendimin paraprak të mësuesit/es të lëndës.

N2 → N1 Nxënësi kalon nga niveli 2 në nivelin 1 nëse ai apo ajo merr në lëndën përkatëse një mesatare prej:
- 3, apo më pak;
- 3,5, me mendimin paraprak të mësuesit/es të lëndës.

Kushtet e riorientimit në drejtimin parajgjimnazial (viti i 9-të dhe i 10-të)

VG → VP me përsëritje të vitit

Nxënësi/ja mund të riorientohet për në drejtimin parajgjimnazial me përsëritje të vitit nëse ai apo ajo ka ndjekur tri lëndët me nivel në nivelin 2 si dhe zgjedhje të aftësive të orientuara drejt profesioneve (OCOM), dhe nëse ai apo ajo ka marrë shumat e pikëve vijuese për të dy grupet (pa llogaritur OCOM-të):

Grupi kryesor	frëngjisht + matematikë + gjermanisht + anglisht + shkencat e natyrës + gjeografi + histori - etikë dhe kulturë fetare + artet vizuale + muzikë + veprimtari krijuese punë dore / edukimi i të ushqyerit	46.5 pikë e sipër
Grupi i kufizuar	frëngjisht + matematikë + gjermanisht	15 pikë e sipër
Rastet e veçanta	<i>e shumta 0,5 pikë pamjaftueshmëri për grup</i>	

VG → VP pa përsëritje të vitit

Nxënësi/ja mund të riorientohet drejt drejtimit parajgjimnazial, në parim pa përsëritje të vitit, nëse ai apo ajo ka ndjekur tri lëndët me nivel në nivelin 2, si dhe një zgjedhje të posaçme, dhe nëse ai apo ajo ka marrë shumat e pikëve vijuese për të dy grupet:

Grupi kryesor	frëngjisht + matematikë+ gjermanisht+ zgjedhje specifike + shkencat e natyrës + gjeografi + histori - etikë dhe kulturë fetare + artet vizuale + muzikë + veprimtari krijuese e punë dore / edukim i të ushqyerit	50.5 pikë e sipër
Grupi i kufizuar	frëngjisht + matematikë+ gjermanisht+ zgjedhje të posaçme	19 pikë e sipër
Rastet veçanta	<i>e shumta 0,5 pikë pamjaftueshmëri për grup</i>	

Përsëritja e vitit (viti i 9-të deri në të 11-tin)

Nxënësi që nuk përmbush kushtet e kalimit të klasës e përsërit vitin në drejtimin e përgjithshëm. Ai apo ajo ndërron nivel në rastet e mëposhtme.

N1 → N2 Nxënësi kalon nga niveli 1 në nivelin 2 nëse ai apo ajo merr në lëndën përkatëse një mesatare prej:
- 5 e sipër;
- 4,5, me mendimin paraprak të mësuesit/es të lëndës.

N2 → N1 Nxënësi kalon nga niveli 2 në nivelin 1 nëse ai apo ajo merr në lëndën përkatëse një mesatare prej:
- 3, apo më pak;
- 3,5, me mendimin paraprak të mësuesit/es të lëndës.

Marrëdhënia shkollë-familje

Shkolla siguron sidomos arsimimin e fëmijëve dhe u njuh prindërve përparësinë në fushën edukimit. Megjithatë, këto misione nuk e përjashtojnë njëra tjetrën, meqenëse bashkëpunimi i familjeve kërkohet në fushën e arsimimit, edhe shkolla ndihmon familjet në fushën e edukimit.

Mësuesi/ja kujdestar/e i/e klasës, si dhe drejtorja e institucionit shkollor janë bashkëbiseduesit përparësorë të prindërve për sa i përket shkollimit të fëmijës së tyre, për arsye të marrëdhënies së afërsisë që ata kanë me fëmijën e tyre.

Prindërit informohen rregullisht për nxëniet shkollore dhe vlerësimin që rrjedh prej tyre. Ata dëgjohen para çdo vendimi të rëndësishëm që ka të bëjë me rrugëtimin shkollor të fëmijës së tyre. Vendimet përfundimtare i takojnë këshillit drejtues.

Të paktën një herë në vit, në parim në fillim të vitit shkollor, organizohet një seancë informuese për prindërit. Kjo bën të mundur ndër të tjera shpjegimin e mbarëvajtjes së shkollimit, objektivave të planit mësimor dhe kushteve të vlerësimit.

Informacionet e shkollës komunikohen rregullisht përmes agjendës të nxënësit të cilën prindërit e nënshkruajnë në fund të çdo jave. Është pikërisht përmes kësaj që prindërit dhe mësuesit/et mund të kërkojnë një takim. Këto shkëmbime, që mund të bëhen në çdo moment të vitit shkollor, sigurojnë një bashkëpunim të mirë.

Masa pedagogjike plotësuese mund të merren kur kjo është e nevojshme për të siguruar përparimin e nxënësit. Shërbime të tjera mund të jepen nga psikologët, psikomotricienët, apo logopedistët në mjedisin shkollor (PPLS), në përputhje me procedurat e vendosura në institucionin shkollor sipas veçantive të veta.

Informacione që kanë të bëjnë pikërisht me pritjen pas mësimit apo me shërbime të tjera mund të merren pranë drejtorisë së institucionit shkollor.

		Rac1 et Rac2 viti i 12-të certifikues		shkalla e dytë I (arsimi i mesëm I ulët)
14 - 15 vjeç	11S	cikli i tretë drejtimi i përgjithshëm	cikli i tretë drejtimi parajimnazial	
13 - 14 vjeç	10S			
12 - 13 vjeç	9S			
11 - 12 vjeç	8P	cikli i dytë fillor	shkalla e parë (arsimi fillor)	
10 - 11 vjeç	7P			
9 - 10 vjeç	6P			
8 - 9 vjeç	5P			
7 - 8 vjeç	4P	cikli i parë fillor		
6 - 7 vjeç	3P			
5 - 6 vjeç	2P			
4 - 5 vjeç	1P			

Struktura e shkollës së detyrueshme vaudeze

www.vd.ch/scolarite

www.vd.ch/page/2020664